

Uusi merikirja vie lukijan 70 -luvun värikkäisiin vuosiin

All right taas mennään – tarinoita tramppilailoilta -kirja julkaistiin arvoisessa ympäristössä Rauman Merimuseolla

Marraskuun alkupuoliskolla järjestettyyn tilaisuuteen saapui merihistorian harrastajia, kirjailijan **Timo Sylvänteen** ystäviä sekä mediaväkeä. Julkaisu sai maakunnan tiedotusvälineissä laajalti huomiota. Tästäkin huomaa, että Rauma on merenkulukaupunki. Tuskinpa esimerkiksi Helsingissä olisi hienoa tapahtumaa suuremmin noteerattu.

Museonjohtaja **Hannu Vartiaisen** isännöimässä lämminhenkisessä tilaisuudessa kuultiin ensin Timo Sylvänteen alustus ja muutama mehevä juttu kirjasta. Hienossa purjelaivasalissa maisteltiin samalla yhtä mehevää lapskoussia, rautalaista merimiesperinneruokaa.

Allright taas mennään - tarinoita tramppilailoilta - kirjan tarinat on julkaistu Vapaavahti-lehdessä kymmenen vuoden aikana ja kirjoitettu uudelleen pidempinä versioina. Mukana on runsaasti myös ennen julkaisemattomia kuvia. Sylvänne osaa kirjoittaa merimiehen kieltä merimiehelle, mikä tekee tarinoista helppolukuisia ja kiinnostavia.

Radiosähköttäjänä villin linjan laivoissa

Timo Sylvänne seilasi pääosin Henry Nielsenin aluksilla. 1970 -luvun verohuojennuslain ansiosta Suomessa oli tuolloin varsin suuri kauppalaivasto. Alukset, satamat ja reitit olivat mielenkiintoisia. Vielä mielenkiintoisempia olivat niissä seilanneet merenkulkijat, joille sattui ja tapahtui.

Radiosähköttäjä eli kipinä pysyi kenties parhaiten kärryillä laivan tapahtumista. Toki vaitiolovelvollisuus satoi, mutta jotain kerrottavaa aina jäi jälkipolville. Onneksi Sylvänteellä pysyi kynä kädessä ja kamera kaulassa. Tästä hyvänä osoituksena on myös aanimeri.fi -sivusto, joka juuri täytti 10 vuotta.

Sylvänne ehti kiertää Etelämannerta lukuun ottamatta kaikki mantereet ja vieraila 50 maassa. Tuon ajan cross trade -aluksella kipinä oli keskeinen henkilö, joka hoiti tärkeät viestiyhteydet varustamon, rahtaajien ja satamien välillä.

- Kyllä yksittäisten merenkulkijoiden sähkeet kotiväelle olivat myös erittäin tärkeitä, Sylvänne tähdentää.

Toimenkuva oli monipuolinen lähtien tulkkauksesta merimiesten lääkärikäyntien yhteydessä ja säätietojen välittämisestä komentosillalle.

MEPA -yhteistyötä jo 1970 -luvulla

Laivakirjastoista, elokuvista ja niiden vaihdoista huolehtiminen oli aikaisemmin pääsääntöisesti juuri kipinän tehtävä – hän tilasi tavarat MEPAsta. Timo Sylvänne kunnostautui myös keräämällä merimieslangisanastoa Merimiespalvelutoimiston kilpailussa. Hän voitti 70 - 80 -lukujen vaihteessa käydyn kisan, jonka tuotoksista koottiin monistenippu.

Vapaavahti -lehdessä alettiin 2000 -luvulla julkaista säännöllisesti Sylvänteen kirjoittamia merimiesjuttuja ja pakinoita hänen omalta seilausaltaan. Kirjoittelu oli alkanut jo 70 -luvulla. Hän työskenteli 14 eri laivassa, joista monet olivat tankkereita tai irtolastialuksia, maineikasta Sevilla -sarjaa.

- Legendaarisin kaikista Nielsenin ja kenties koko Suomen kauppalaivoista oli kuitenkin puomilaiva White Rose. Aluksen joskus nähneet ylpeilivät puhumattakaan niistä, jotka olivat siinä seilanneet, Timo kertoo.

Hän seilasi White Rosessa vuonna 1972 jääden pois Venetsiassa, jossa kipinäksi tuli toinen MEPAn pitkäaikainen yhteistyökumppani **Martti Saukkonen**.

Nuoret miehet maailmalla

Sylvänteen tarinoiden mukana päästään eksoottisiin satamiin. Kiina, Kaukoit ja Neuvostoliiton vaikutuspiirissä olleet maat olivat hyvin erilaisia kuin nykyään. Laivoilla vietettiin puolisen vuotta kerrallaan. Useimmiten miehistön vaihdot olivat kaukomailla, joten lentomatkat olivat oma lukunsa.

Sylvänne kertoo värikkäästi useammastakin lentomatkastasta, joskus konservatiivinen pukeutuminen toi paikan business -luokasta. Eräässä jutussa Timo istui 23 tuntia DC-8 -koneessa. Koneiden vaihdon välillä saatettiin majoittua hotelleihin, jotkut sviittiin, jotkut vaatimattomiin murjuihin. Matkalaukut löysivät joskus perille, joskus eivät.

Kun Suomen kokoiseen maahan tuli pienellä ajalla kymmeniä uudisrakennuksia, alkoi merenkulkijoista tulla pulaa. Moni 1970 -lukulainen muistaa jobi -ilmoitukset merenkulkuopistojen ilmoitustauluilla. Parhaimmillaan luvattiin jopa förskottia. Tämä selittää sen, miksi eräässäkin laivassa porukan keski-ikä oli vain 22 vuotta.

Hyvä loppuu aikanaan, muistot jäävät

Monet teollisuusyritysten verokikkailuina tilaamat laivat tulivat markkinoille huonoon aikaan. Toki muistetaan tapaaksia, joissa jopa yhdestä rahdista on varustaja saanut rakennusrahat takaisin. 80-luvulle tultaessa laivoja myytiin ulkomaille ja merimiehiä jäi maihin.

Nuorimmat tuon kultaisen ajan merten kyntäjistä ovat yhä työelämässä. Varttuneemmatkin ovat hyvässä kunnossa, kuten taannoisella Nielsen Nostalgia -risteilyllä saatiin todeta. Näille ihmisille Timo Sylvänteen loistava teos on ehdoton hankinta kirjahyllyyn.

Kirjaa voi lämpimästi suositella kaikille. Maakravutkin pysyvät tarinoiden mukana - lopussa on merimiesslangisanasto. Lukijalle selostetaan esimerkiksi nykypolitiikasta tutun ”torppaus” -sanan merkitystä ja sitä, miten merillä ollut radioselostaja Raimo Häyrinen sen toi puhekieleen. Timo kuvaa ajan henkeä ja tapahtumia värikkäästi. Kekkosen ajan Suomessa matkailivat muutkin kuin Keihäsmatkalaiset.

teksti: Pekka Karpanen

Singaporen merirosvo

Sillä oli tapana ajatella, kun polkua tedi-työssä jatkettiin ja kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

”Suomen kalajoukko puoleksi” -näytelmästä käyttöön joutuneet silloiset eläin- ja kalat-päättäjät lähtivät jatkamaan töitäkään merimieheksi. Matkaa Pohjoisesta Kiinaan oli yltetty Aasiaan. Tiedon, tiedon vahvuus oli jo yltetty ja oltiin lähestymässä Singaporea. Tiedossa oli, poikkeusvuoksesta työhön, mikä tarkoitus oli, Suomessa tuli maksaa vettä ja pöytärahoja. Ihäjä myös postia Suomesta, olihan tiedossa porukan-vaikka.

Kuussa ja keuhkoissa yössä istuimme silloin kassa miehenä päättäjillä juomassa kalajoukko puoleksi. Yölläkin pöytärahoja kalajoukko puoleksi. Yölläkin pöytärahoja kalajoukko puoleksi. Yölläkin pöytärahoja kalajoukko puoleksi. Yölläkin pöytärahoja kalajoukko puoleksi.

”Laita minulle, mikä sääntö on siinä baw-riin”

Eturivissä kulkemista kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

”Suomen kalajoukko puoleksi” -näytelmästä käyttöön joutuneet silloiset eläin- ja kalat-päättäjät lähtivät jatkamaan töitäkään merimieheksi.

Miljoonalla sairas.

Laitteita ja välineitä.

Perheensä toimittava laivastoyhtiön alustajan Singaporen laivasto.

Eturivissä kulkemista kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

Aikansa kovilla merillä merkittävä laivasto oli joutunut pitkiin töihin ja kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

Kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

Kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

Kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

Kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.

Kukaan ei ollut vielä tullutkaan töihin. Tiedossa oli, että se oli ollut hyvä reissu ja muutenkin mukava juttu, sillä se oli ollut läheisyyden kutsua siihen jatkamiseen.